

Vanaf 2023 geldt vanuit de mestwetgeving en het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) de verplichting om bufferstroken langs alle waterlopen te hebben. Bufferstroken dragen bij aan verbetering van de waterkwaliteit en bevorderen de biodiversiteit. Op deze stroken is het gebruik van mest en gewasbeschermingsmiddelen niet toegestaan. Deze kaart geeft een overzicht van wat u moet weten over bufferstroken.

1. De functie van een bufferstrook

Een bufferstrook is een strook grond langs een waterloop waar geen mest, gewasbeschermingsmiddelen en biociden mogen worden toegepast. Ze fungeren als een buffer tussen landbouwpercelen en waterlopen. Dit draagt bij aan het beschermen van oppervlaktewater en ondersteunt biodiversiteit.

2. De breedte van een bufferstrook

De breedte van bufferstroken is afhankelijk van het type waterloop waar ze naast liggen. Voor ecologisch kwetsbare waterlopen, KRW-waterlopen breder dan 10 meter en KRW-waterlopen van maximaal 10 meter breed (gemeten van insteek tot insteek) is de bufferstrook 5 meter breed (KRW= Kaderrichtlijn Water). Voor niet of kort droogvallende waterlopen is de breedte van de bufferstrook 3 meter en voor lang droogvallende waterlopen (onder normale omstandigheden droog van 1 april tot 1 oktober) 1 meter. Langs droge sloten en greppels is de bufferstrook 0 meter breed, dus hoeft er geen bufferstrook te worden aangelegd.

Als de bufferstroken samen meer dan 4% van het perceeloppervlak beslaan, mogen ze soms smaller zijn. Hoe smal precies, is te zien in de kolom '1e berekening > 4%'. Als de bufferstroken daarna nog steeds meer dan 4% van het perceeloppervlak uitmaken, geldt de kolom '2e berekening > 4%'. U hoeft dit niet zelf uit te rekenen, dat doet RVO voor u in 'Mijn percelen'. Er is één uitzondering op deze breedtes. Namelijk als de teeltvrije zone breder is dan de bufferstrook. Dan geldt de breedte van de teeltvrije zone. De bufferstrook valt dan binnen de teeltvrije zone. De breedte van de teeltvrije zone is afhankelijk van het type gewas op het perceel en de drifreducerende spuittechniek. Zie [toolboxkaart 1](#) voor de breedtes.

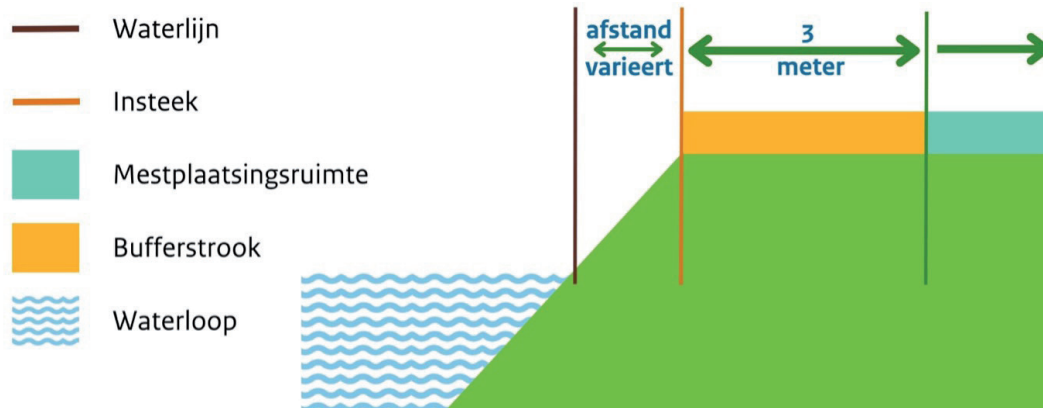
Type waterloop	Hoofdregeel	1e berekening > 4%	2e berekening > 4%
Ecologisch kwetsbare waterlopen	5 meter	blijft 5 meter	blijft 5 meter
KRW-waterlopen > 10m breed	5 meter	3 meter	blijft 3 meter
KRW-waterlopen max. 10m breed	5 meter	3 meter	1 meter
Niet of kort drooggevallen waterlopen	3 meter	1 meter	0,5 meter
Lang drooggevallen waterlopen	1 meter	blijft 1 meter	blijft 1 meter
Droge sloten en greppels	0 meter	n.v.t.	n.v.t.

3. Waar begint de bufferstrook?

Standaard situatie: De bufferstrook start vanaf de insteek van de waterloop.

Flauw talud: Bij een talud dat minimaal 2 meter breed is en een helling niet steiler dan 1:3 heeft, begint de bufferstrook 1 meter vanaf de waterlijn. De ruimte tussen de waterlijn en de bufferstrook telt niet mee voor de mestplaatsingsruimte.

Breder talud: Bij een breed 'gevoon' talud, met een helling steiler dan 1:3 en dus niet flauw en breder dan 2 meter, begint de bufferstrook van de insteek van de waterloop, ongeacht de breedte van het talud.

4. Bufferstrook in de mestwetgeving

Vanaf 1 maart 2023 zijn bemestingsvrije bufferstroken verplicht langs waterlopen. Voor de mestwet geldt dat de bufferstroken bemestingsvrij zijn, dus de oppervlakte van de bufferstrook wordt in mindering gebracht op het totale bedrijfsareaal waarop meststoffen mag worden toegepast. Bemestingsvrij geldt voor alle meststoffen (dierlijke meststoffen, kunstmeststoffen, bladmeststoffen, etc.).

5. Bufferstrook in het GLB

Bufferstrook als eco-activiteit

Bijna alle eco-activiteiten mogen plaatsvinden op bufferstroken, met uitzondering van groene braak. Tevens zijn er 2 eco-activiteiten die moeten overlappen met een bufferstrook. Dit zijn 'Bufferstrook met kruiden langs bouwland of blijvende teelt' en 'Bufferstrook met kruiden langs grasland'. De strook met kruiden mag breder zijn dan de verplichte bufferstrook.

Bufferstrook als niet-productief bouwland

Voor deelname aan de eco-activiteit groene braak en/of bufferstrook met kruiden moet 4% van het bouwland niet-productief worden gelaten. Bufferstroken kunnen helpen om dit vereiste percentage te behalen door de bufferstrook niet te beweiden, maaien of oogsten.

Bufferstrook in ANLb

Doet u mee met het GLB én het ANLb? Dan mogen de volgende beheerpakketten en activiteiten **niet** op de bufferstrook. Geeft u één van deze activiteiten aan op (een deel van) een bufferstrook? Dan krijgt u geen vergoeding voor de activiteit op het deel van de bufferstrook. Wel voor de activiteit op het deel van het bouwland.

- ▶ Ruige mest (7a)
- ▶ Bodemverbetering (39b en c)
- ▶ Beperking chemische onkruidbestrijding op grasland en bouwland (55a en b)
- ▶ Bemesting met ruige stalmest (A06)
- ▶ Gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de oppervlakte (A07)
- ▶ Gewasresten (bijvoorbeeld maaisel en stro), onderwerken na aanbrengen (A30)

6. Wat mag u doen op bufferstroken en in de teeltvrije zone?

Activiteit	Bufferstrook	Bufferstrook als eco-activiteit	Bufferstrook als niet-productief	Teeltvrije zone
Gebruik van meststoffen	Nee	Nee	Nee	Nee
Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden	Nee*	Nee	Nee	Pleksgewijze toepassing van onkruidbeschermingsmiddelen met een afgeschermd spuitdop, tenzij er wordt meegegaan aan het GLB.
Beweiden	Ja	Nee	Nee	Ja
Maaien	Ja	Nee**	Nee**	Ja
Oogsten	Ja	Nee	Nee	Ja
Gewas	Alle gewassen	Beperkte gewassen	Groene braak	Geen of ander gewas dan de hoofdteelt (behalve gras)

*Vanaf 2025 is er ruimte voor chemische bestrijding op bufferstroken indien er geen geschikt alternatief is voor het bestrijden van verplichte gewassen zoals wilde haver, knolcyperus en invasieve exoten, met inachtneming van de nationale regelgeving.

**Kruidenmengsel mag u maaien en afvoeren, maar niet als voer gebruiken. Maaien en maaisel laten liggen mag ook.

8. Meer informatie

- ▶ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bufferstroken-2024>
- ▶ <https://www.zuiderzeeland.nl/over-ons/wat-doet-zzl/water-in-landelijk-gebied/bufferstroken>
- ▶ De website van uw waterschap.

Met de kaarten ontwikkeld in het toolboxproject willen Agrodīs, CUMELA, LTO, CropLife NL en de Waterschappen met een eenduidige boodschap de telers ondersteunen bij het verminderen van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater. Er zijn kaarten beschikbaar met maatregelen voor de verschillende situaties en emissieroutes. December 2024. www.toolboxwater.nl